

بِسْمِ تَعَالَى

دانشگاه پیام نور

مرکز اهواز

دستور کار آزمایشگاه کنترل خطی

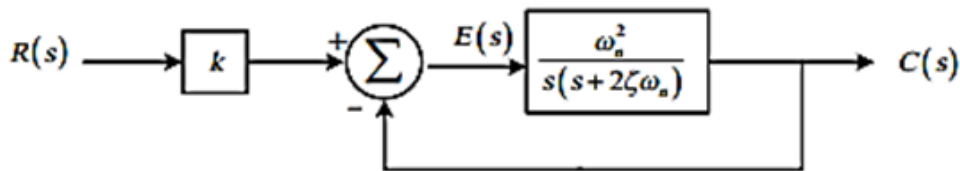
جلسه سوم

آزمایشگاه سیستم های کنترل خطی

جلسه سوم

۱- سیستم های مرتبه دوم

سیستم مرتبه دوم در شکل زیر نشان داده شده است.

تابع تبدیل حلقه بسته این سیستم به صورت زیر خواهد بود:

$$T(s) = K \frac{\frac{\omega_n}{s(s + 2\zeta\omega_n)}}{1 + \frac{\omega_n}{s(s + 2\zeta\omega_n)}} = \frac{K\omega_n}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$$

که در اینجا ζ ضریب میرایی و ω_n فرکانس نوسانات نامیرا می باشد. پاسخ پله سیستم بسته به مقدار ζ دارای میرایی خاصی است. به طوریکه به ازای $\zeta > 1$ فوق میرا، برای $\zeta = 1$ میرایی بحرانی، به ازای $0 < \zeta < 1$ زیرمیرا و به ازای $\zeta = 0$ نوسانی بدون تلفات است.

مشخصه های پاسخ پله سیستم درجه ۲:

۱- زمان تاخیر (t_d) زمانی است که طول می کشد تا پاسخ برای اولین بار به نصف مقدار نهایی خود برسد.

$$t_d = \frac{1 + \gamma}{\omega_n}$$

۲- زمان صعود (t_r): مدت زمانی که طول می کشد تا پاسخ از ۰ تا ۱۰۰ درصد مقدار نهایی برسد.

$$t_r = \frac{\pi - \beta}{\omega_d}$$

۳- ماکزیمم فراجهش (m_p): مقدار اوج فراجهش که نسبت به مقدار اندازه گیری می شود.

$$m_p = \frac{c(t_p) - c(\infty)}{c(\infty)}$$

۴- زمان اوج (t_p): زمانی است که اولین ماکزیمم (فراجهش) اتفاق می افتد.

$$t_p = \frac{\pi}{\omega_d}$$

۵- زمان نشست (t_s): زمانی که طول می کشد تا پاسخ به تغییرات قابل قبولی در حدود ۲ تا ۵٪ مقدار نهایی برسد و در آن محدوده نیز باقی بماند.

$$t_s = \frac{4}{\delta}$$

۲- کار عملی : رسم نمودار پاسخ پله سیستم:

مشابه قبل برای رسم پاسخ پله واحد از دستور Step استفاده می کنیم و با استفاده از دستور Plot خروجی سیستم را رسم می کنیم :

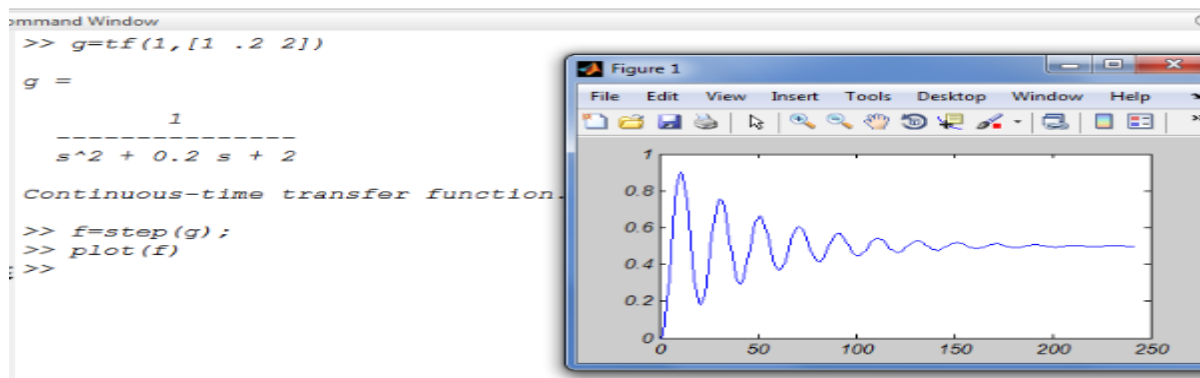
```
g=step(num,den)
```

```
y=step(g);
```

```
Plot(y)
```

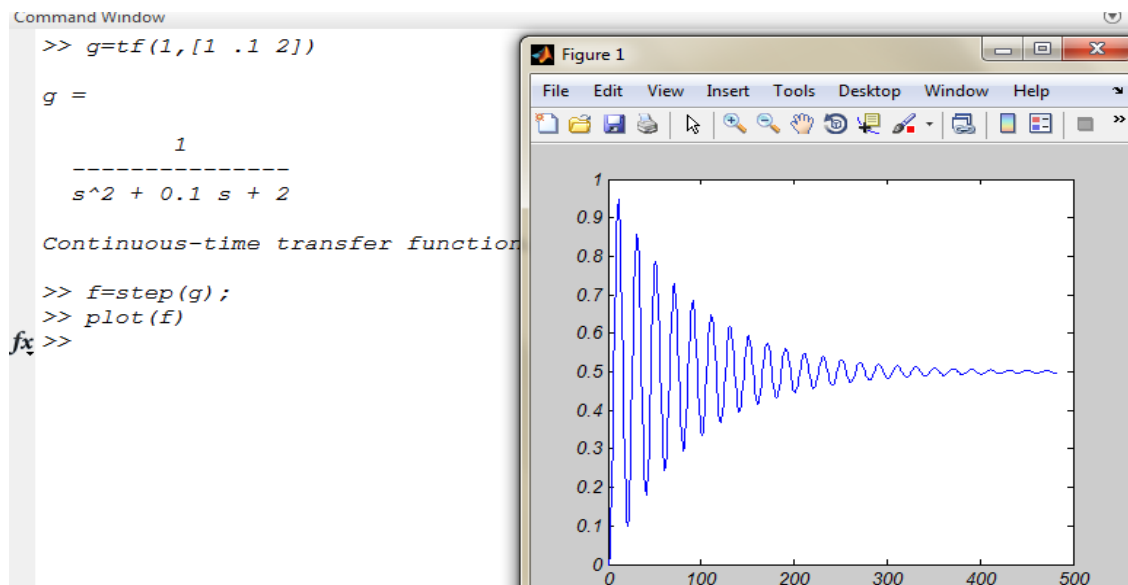
مثال ۱- با استفاده از نرم افزار مطلب نمودار پاسخ پله واحد تابع تبدیل مرتبه دوم زیر را رسم کنید:

$$G(s) = \frac{1}{s^2 + 0.2s + 2}$$

با تغییر پارامترهای سیستم می توان میرایی آن را تغییر داد. مشخصه های این نمودار :

۱- زیرمیرایی نوع اول

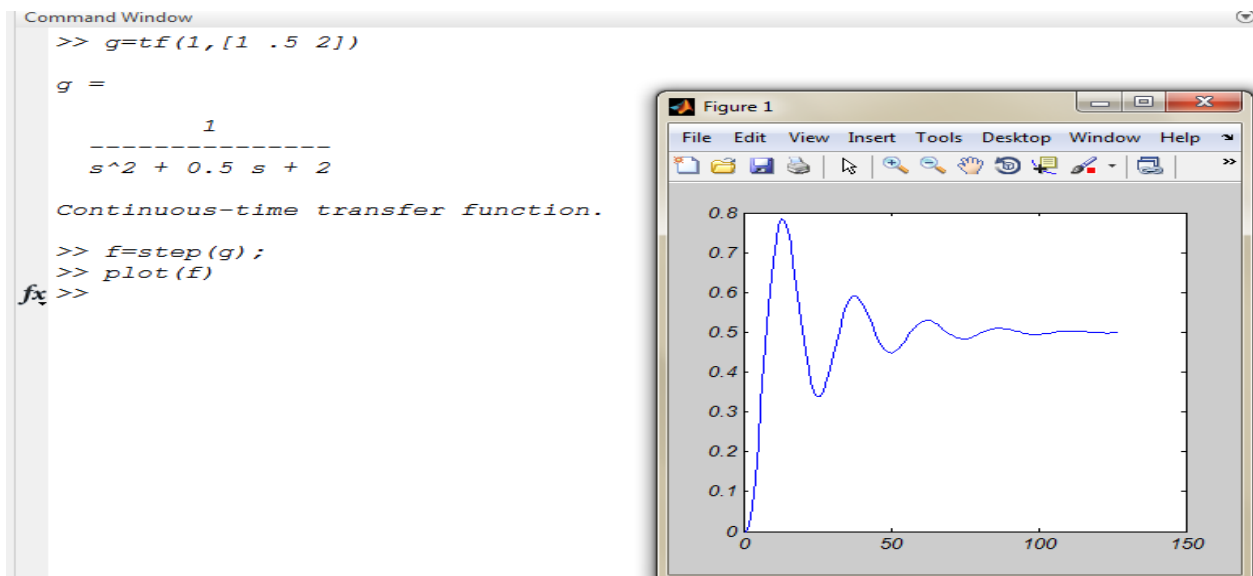

$$t_s = 1/1$$

$$t_p = 2/22$$

$$t_r = 1/22$$

۲- زیرمیرایی نوع دوم

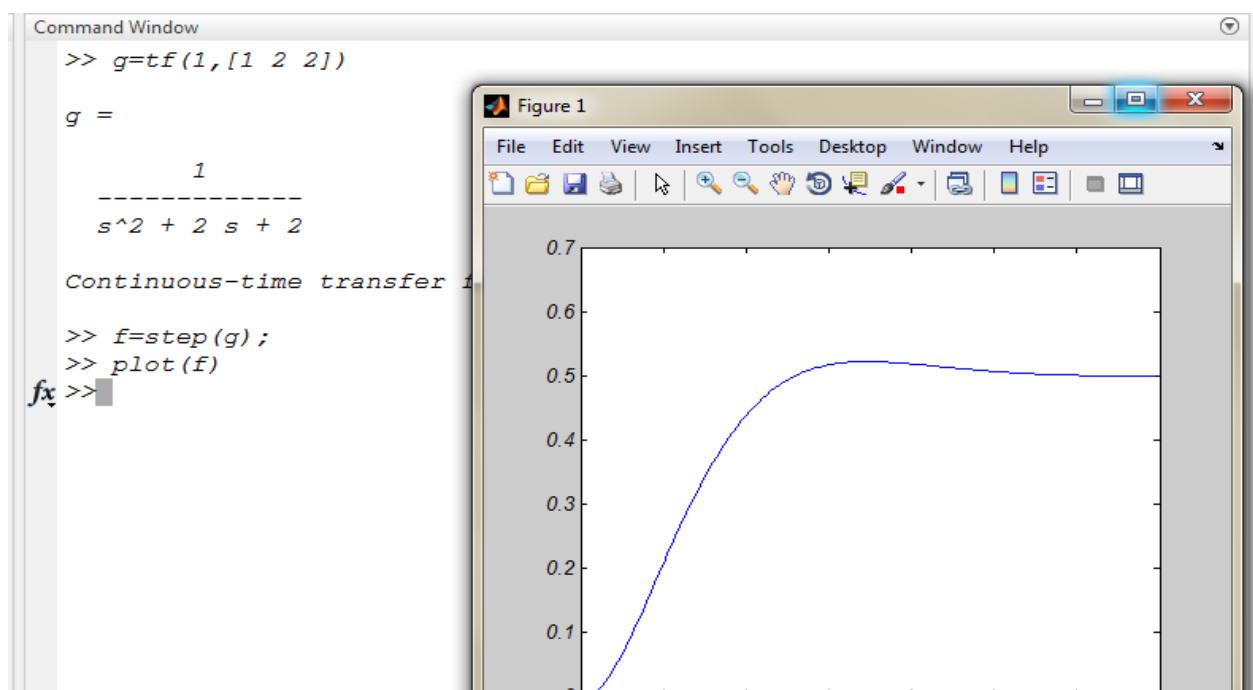

$$t_p = 2/37$$

$$t_s = 2$$

$$t_r = 2/1$$

۳- میرایی بحرانی

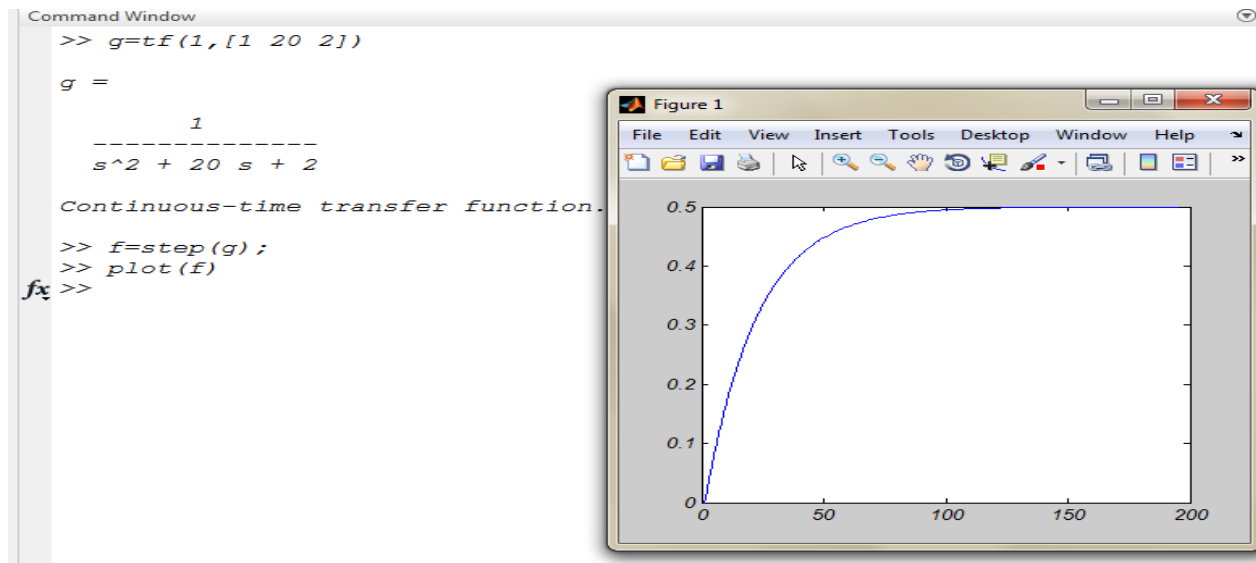

$$t_s = 0.5$$

$$t_p = 1/4$$

$$t_r = 3$$

۴- فوق میراء

$$t_s = 0.5$$

$$t_p = 1/4$$

تمرین - الف) پاسخ پله تابع تبدیل زیر را رسم کرده، مشخصه های سیستم را هم بصورت تئوری و هم بصورت عملی بدست آورید:

$$G(s) = \frac{4}{s^2 + s + 4}$$

ب) برای اینکه این سیستم نامیرا شود چه تغییری باید در سیستم انجام داد هم بصورت تئوری هم بصورت عملی (با رسم نمودار نشان دهید